

sig til de højeste Beløb. Den forandrede Bestemmelse, som Udvalget har foreslaaet med Hensyn til § 20, der omhandler Brændevinsbrænderier og tillige vil komme til at optage Bestemmelserne om Ølbruggier, tror jeg ikke er nogen ganske heldig Ændring. Forslaget gaar ud paa at stille Brændevinsbrænderie og Ølbruggere saaledes, som man i Næringslovsforslaget har foreslaaet Fabrikkanterne stillede i Fremtiden, at de nemlig skulle have Ret til at holde eet Udsalgssted og altsaa skulle kunne afsætte deres Varer direkte til Kunderne, men at de vel at mærke ogsaa kun skulle have dette ene Udsalgssted, idet deres nuværende Ret til at have en hel Række Udsalgssteder i samme Næringskreds skulde bortfalde. Udvalgets Ændring gaar ud paa at indskrænke Ølbruggernes og Brændevinsbrændernes Ret yderligere, idet de kun skulle have Ret til at afsætte til Forhandlerne; men herved tror jeg dog, man træder dem lovlig nær.

Seg kommer endelig nu til Bestemmelserne om Forbrugsforeningerne. Den nu gældende Retbestemmelse om disse gaar jo ud paa, at de egentlige Forbrugsforeninger ikke maa fordele Brændevin, medmindre de de dertil løse et særligt Adkomstbevis, som forpligter dem til at svare den almindelige Afgift af Brændevinshandel. Her har man i Regeringsforslaget foreslaaet at gaa betydeligt videre, man har foreslaaet overhovedet at forbyde Brugforeningerne at afsætte eller fordele Brændevin. Det er en Tanke, der har været fremme i lang Tid, den var ogsaa fremme i Næringslovsforslaget. Nu kan man jo se højt forfælsligt paa Brugforeningerne i det hele taget, og man har i vidt Omfang et forfælsligt Syn paa disse Institutioner. Seg for mit Vedkommende ser saaledes paa dem, at de have deres Mission, og at de kunne gøre og i Virkeligheden ogsaa gøre ikke ringe Gavn, men vel at mærke, naar de holdes inden for de rette Grænser; men jeg tror ganske vist ogsaa, at til disse rette Grænser hører ogsaa dette, at man forbyder dem at give sig af med at fordele Brændevin. At det skulde være en Nødvendighed for Forbrugsforeningerne at komme ind derpaa, kan jeg ikke forstaa, og det er vel heller ikke blevet paastaet og vil vel heller ikke blive paastaet. Seg vil dog gøre opmærksom paa, at der bestaar en væsentlig Forskel mellem Forbrugsforeningerne paa

Sjælland og Lolland-Falster paa den ene Side og det øvrige Land, altsaa Jylland og Fyn, paa den anden Side. Paa Sjælland og Lolland-Falster er Forholdet, at af 256 Forbrugsforeninger have 213 benyttet sig af Retten til at løse Adkomstbevis til at fordele Brændevin i Henhold til Loven af 1870 — de Tal, jeg her nævner, ere tagne fra Næringslovskommissionens Betænkning, de gælde altsaa Aaret 1890—91, — altsaa her er en betydelig Del af Forbrugsforeningerne, der giver sig af med at fordele Brændevin. I det øvrige Land er Forholdet derimod et ganske andet, idet der ifølge de Oplysninger, der foreligger i det af mig nævnte Bælk, i det øvrige Land findes 282 Forbrugsforeninger i alt, af hvilke kun 87 have løst Næringsbevis efter Loven af 1870, altsaa en meget ringe Del. I alt stiller Forholdet sig altsaa saaledes, at af 538 Forbrugsforeninger er der 280, der have løst det omhandlede Næringsbevis. Disse Tal vise, at Forbrugsforeningernes Virksomhed meget vel kunde drives uden at Forbrugsforeningerne give sig af med at fordele Brændevin, og det er ganske sikkert, hvad der ogsaa blev ophøst, tror jeg, i den Adresse, som nævntes af den ærede Ordfører, at i Jylland er det den almindelige Opfattelse, at det er bedst for Forbrugsforeningerne at holde sig borte fra denne Fordeling af Brændevin. Dette synes jeg egentlig ogsaa ligger klart for Dagen. Naar Forbrugsforeningerne skulle virke, som Tanken jo har været fra Begyndelsen af, og saaledes som det vel ogsaa er Formaalet den Dag i Dag, væsentlig i filantropist Retning, virke til at staffe Forbrugerne paa Landet gode og sunde Varer til en billig Pris, saa skulle de ogsaa holde sig borte fra at fordele Brændevin, som jo dog kun er et Nydelsesmiddel, og et Nydelsesmiddel af en saadan Væbskaffenhed, at Udgangen til at faa Brændevin ikke bør være let. At man skulde træde Forbrugsforeningerne for nær ved et Forbud i den Retning, jeg her har talt om, kan jeg ikke forstaa. At man vilde gaa de bestaaende Forbrugsforeninger paa Sjælland og Lolland-Falster for nær, hvis man vilde udstede et Forbud mod, at de maatte fordele Brændevin og lade dette Forbud træde i Kraft straks, kan jeg selvfølgelig bedre forstaa, men der gælder det altsaa kun Spørgsmaalet om en Overgangsbestemmelse, det behøver jeg ikke at komme nærmere